

РЕШЕНИЕ

№ 3

гр. Чирпан, 10.01.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ЧИРПАН, СЪСТАВ III, в публично заседание на
тринадесети декември през две хиляди двадесет и трета година в следния
състав:

Председател: Ивайло М. Енчев

при участието на секретаря Ивона В. Денева
като разглежда докладваното от Ивайло М. Енчев Гражданско дело №
20235540100502 по описа за 2023 година

Предявен е отрицателен установителен иск с правно основание чл. 124, ал. 1 от ГПК.

Производството по делото е образувано по искова молба (ИМ), предявена от адв. П. И. П. от АК - Хасково, с адрес на кантора и съдебен адресат: гр. Хасково, ул. XXXX, , в качеството му на пълномощник на ищцата П. А. С., ЕГН *****, с адрес: Ч ул. МО № XXXX против „Файненшъл България“ ЕООД, ЕИК 202513690 със седалище и адрес на управление: гр. София, ж. к. „Люлин 7“ , бул. „Джавахарлал Неру“ № 28, „Силвър център“ ет. 2, офис 40-46, чрез „Изи Асет Мениджмънт“ АД, ЕИК 131576434, със седалище гр. София, ж. к. „Люлин 7“ , бул. „Джавахарлал Неру“ № 28, „Силвър център“, ет. 2, офис 40-46.

В ИМ се твърди, че обстоятелствата, от които произтичат претендираните от ищеца права, изложени в исковата молба, са следните: Ищцата П. А. С., твърди в исковата си молба, че на 24.09.2022 г. сключила с първия ответник „Изи Асет Мениджмънт“ АД Договор за потребителски кредит № XXXX по силата, на който са й предоставени в собственост заемни средства в размер на 400 лв. при фиксиран годишен лихвен процент /до колкото си спомня, тъй като не са и били предоставени разписаните документи/ в размер на 40.00 %, с годишен процент на разходите 47.93 % в срок на погасяване на заема 21 седмици, брой вноски 21 и със седмична погасителна вноска в размер на 31,00 лв. Съгласно чл. 4 от договора за заем, заемателя се „задължава“ в срок от три дни, считано от датата на сключване на договора да представи на заемотателя едно от трите обезпечения подробно описани в три точки. Неясно обаче защо от същата дата към контракта се появява „Договор за предоставяне на гаранция № XXXX“ сключен между втория ответник „ФАЙНЕНШЪЛ БЪЛГАРИЯ“ ЕООД, ЕИК: 202513690 със седалище и адрес на управление гр. София, ж. к. „Люлин“ 7, бул. "Джавахарлал Неру" № 28, „Силвър център", ет. 2, офис 40-46 /абсолютно идентично с това на кредитора по сключения договор за заем № XXXX/ отново чрез първия ответник „Изи Асет Мениджмънт“ АД, ЕИК: 131576434 и ищцата. Съгласно чл. 3, т. 1 от

нарочно създадения „Договор за предоставяне на гаранция № XXXX" - Потребителя по нарочно създадения чл. 3 дължи възнаграждение на нарочна създадения Гарант в размер на 25.00 лв., платим разсрочено на вноски. Вноските „естествено" са дължими на падежа на плащане на погасителните вноски по процесния Договор за паричен заем № XXXX. Ищецът е усвоил изцяло заемния ресурс, но счита, че не дължи плащането на допълнително оскъпяване тъй като клаузите от договорите са нищожни поради следните съображения: За да заобиколят материално правните изисквания, регламентирани в чл. 19 ал. 4 от Закона за потребителския заем, фирмите за бързи кредити били наложили практика да поставят на кандидатстващите за кредит лица изисквания, на които те не могат да отговорят: осигуряване на поръчителство или гарант за обезпечаване изпълнението на заемното правоотношение при неизпълними условия / или предоставянето на реални обезпечения, като кредитодателите създали предпоставки за неизпълнението на тези задължения чрез поставянето на изисквания към потребителите, които те не могат да удовлетворят, те включвали в договора за потребителски кредит „санкции или услуги" -заплащането на допълнително оскъпяване. Клаузите в договорите предвиждащи такива допълнителни оскъпявания били разпознати от трайно наложилата се съдебна практика и обявявани за неравноправни. За да избегнат това разпознаване след 2020 г. някои от финансовите институции оставили в договорите създадените предпоставки за неизпълнението на тези задължения чрез поставянето на изисквания към потребителите, които те не могат да удовлетворят но трансформирали и прикрили неустойката като тя изчезна от потребителския контракт и прозирайки се появявала в уж услужлив за заемателя нарочно създаден Договор за предоставяне на гаранция сключен с очевидно паралелно юридическо лице, което се явява - „Гарант". На практика обаче отново потребителите били задължени от по силната икономически страна по заемния контракт да сключват неизгодни и допълнително икономически обременяващи за тях клаузи като изпълнят поставеното им задължение както е по чл. 4, т. 3 и така да дължат трансформирана неустойка във вече - „Възнаграждение на Гарант" по чл. 3 от сключения по принуда Договор за гаранция. Според чл. 3, т. 1 от Договора за предоставяне на поръчителство трансформираната неустойка обаче била останала от преди трансформацията и пак си стои включена в погасителния план, който пък е неразделна част от сключения със Заемодателя Договор за паричен заем. Чрез тази порочна практика финансови институции правели опит отново да си осигурят допълнителна печалба, която вече е калкулирана с договорената възнаградителна лихва като същевременно се пробвали да преодолеят законовото изискване по чл. 19 ал. 4 от ЗПК за таван на лихвените нива и другите разходи по предоставената в заем сума.

Преценката за действителността на клаузата на чл. 4 от договора за заем във връзка с чл. 3 от договора за гаранция и трансформирането на практика на неустойката във „възнаграждение на Гаранта" и за нейния обоснован размер следвала да бъде извършена с оглед претърпените вреди от неизпълнението при спазване на критериите заложили в т.3 от ТР на ОСТК на ВКС по г.д. по номер 1/009, с което било дадено разяснение, че условията и предпоставките за нищожност на клаузата за неустойка произтичали от нейните функции както и от принципа за справедливост в гражданските и търговски правоотношения. Преценката за нищожност на трансформираната неустойка в „възнаграждение на Гаранция" поради накърняването на добрите нрави следвала да се прави за всеки отделен случай към момента на сключване на договора като могат да бъдат използвани някои от следните примерно изброени критерии - естеството им на парични или непарични и размерът на задълженията, които се обезпечават с неустойка, дали изпълнението е обезпечено с други правни способности, вид на уговорената неустойка и на неизпълнението,

съотношение на размера на уговорената неустойка и очакваните от неизпълнението вреди. Или, освен примерно изброените критерии съдът можел да съобрази и други релевантни факти и доводи наведени в производството.

На плоскостта на настоящия случай трансформираната неустойка във „възнаграждение на Гаранта“ за неизпълнението на задължението за осигуряване на обезпечение загубила присъщата на неустойката обезпечителна функция, защото чрез нея не се обезщетявали вреди от самостоятелни и сигурни неблагоприятни последици за кредитора, тъй като щети за кредитора биха настъпили евентуално при възникнала неплатежоспособност на главния длъжник и при невъзможност вземанията по договора да бъдат събрани принудително от неговото имущество, като в този случай няма да съществува възможност те да бъдат събрани и от имуществото на лицата, които са учредили лично обезпечение.

Преценката за обоснования размер на трансформираната неустойка следва да бъде извършена с оглед претърпените вреди тъй като съгласно чл. 92 от ЗЗД неустойката представлявала предварително определено обезпечение за вреди от неизпълнението. Максимално тежките вреди, които един кредитор можел да претърпи, са от виновното пълно неизпълнение. Чл. 33 от ЗПК предвижда, че при забавено изпълнение на задълженията по договор за потребителски кредит размерът на обезщетението е законната лихва върху непогасената част от дълга. Следователно размерът на законната лихва трябва да е максималното обезщетение за пълното неизпълнение на паричните задължения по кредитното правоотношение. Предвидената трансформираната неустойка за „възнаграждение на Гаранта“ в размер на 250.00 лв. би излязла извън присъщата за неустойката обезщетителна функция, до колкото тя надвишава половината на получената заемна сума от 400 лв. и не зависи от вредите от неизпълнението на основното договорно задължение и по никакъв начин не кореспондира с последиците от неизпълнението. Заемодателят не търсил обезпечение на вземането си по договор за кредит, тъй като обезщетението не служило за обезпечаване на неизпълнение на задължението за погасяването на главница, а за неизпълнено условие за отпускане на кредит. Предвиждането в процесния договор, че при трансформираната неустойка за осигуряване на лично и реално обезпечение кредиторът имал право на обезщетение надхвърлящо значително размера на дължимата мораторна лихва при неизпълнение не защитава негов легитимен интерес и внасял неравноправност в договорното съдържание с цел неговото облагодетелстване в ущърб на потребителя.

В договора били създадени препятствия пред потребителя да изпълни изискванията за осигуряване на обезпечение, за да възникнат условия кредиторът да начисли допълнително оскъпяване под скритата форма на „възнаграждение на Гаранта“. Това вземане било допълнителна и гарантирана за него сигурна икономическа облага, поради което то съставлява печалба за търговеца скрита под формата на „възнаграждение на Гаранта“ - лихва. В този смисъл имало съдебната практика, която приема, че когато търговецът създава предпоставки да получи допълнителна парична облага от предоставения кредитен ресурс, независимо, че променя наименованието била именува като в настоящия случай - „възнаграждение на Гаранта“ тази облага съставлявала печалба за него и като такава е следвало да бъде обявена на потребителя като елемент на договорната лихва, особено щом е елемент от погасителния му план [така Решение № 1514 от 16.12.2019 г. по в. гр. д. №2442 / 2019 г. на VI състав на Окръжен съд — Пловдив, Решение №1510 от 13.12.2019 г. по в. гр. д. № 2373 / 2019 г. на VI състав на Окръжен съд — Пловдив, Решение №1167 от 17.10.2019 г. по в. гр. д. №1385 / 2019 г. на X състав на Окръжен съд — Пловдив, Решение №398 от 13.05.2019 г. по в. т. д. № 159 / 2019 г. на III състав на Окръжен съд —

Варна, Решение № 214 от 14.03.2019 г. по в. т. д. № 1978 / 2018 г. на III състав на Окръжен съд — Варна, Решение № 312 от 13.03.2019 г. на ОС - Пловдив по в. гр. д. № 2877/2018 г. и Решение от 31.10.2017г. по в.т.д. № 835/17г. на ОС — Варна/.

Поради това, че „възнаграждение на Гаранта“ е скрита лихва, счита, че кредиторът не е изпълнил условията на чл. 11, ал. 1, т. 9 ЗПК, тъй като не е разписал съдържанието на договора действително приложените в правоотношението договорна лихва. Съгласно чл. 21 ЗПК, договорна клауза, която има за цел или за резултат заобикаляне на изискванията на ЗПК е нищожна.

От съдържанието на договора било видно, че от кредитоискателя се е изисквало да предостави обезпечение. За кредит на такава ниска стойност от 400.00 лв. и с оглед специфичния профил на лицата ползващи финансиране от фирми за кредитиране по чл. За от ЗКИ осигуряването на обезпечение е икономически невъзможно да бъде осигурено от потребителите. Ноторно известно било, че към фирми за бързи кредити се обръщат лица, които не разполагат с доходи и имущество.

Недобросъвестно и в ущърб на потребителя небанковата финансова институция е поставила към него неизпълними изисквания, за да обоснове получаването на допълнителна печалба в нарушение на ограниченията по чл. 19 ал. 4 от ЗПК.

Поставянето на изисквания за осигуряването на лично, реално обезпечение противоречало на Директива 2008/48, транспонирана в ЗПК. От чл. 8 параграф 1 от Директива 2008/48 в светлината на съображение 28 става ясно, че при сключването на договор за кредит, кредиторът е длъжен да направи оценка на кредитоспособността на потребителя като при необходимост това задължение можело да включва да се направи справка в съответната база данни. Задължение за кредитна оценка на платежоспособността на длъжника преди отпускане на кредита произтичала и от разпоредбата на чл. 16 от Закона за потребителския кредит.

В този смисъл в съображение 26 от Директивата се посочва, че в условията на разрастващ се кредитен пазар е особено важно кредиторите да не кредитират по безотговорен начин или да не предоставят кредити без предварителна оценка на кредитоспособността, а държавите членки следва да упражняват необходимия надзор с цел избягване на такова поведение и да приложат необходимите средства за санкциониране на кредиторите в случаите, в които те не преценяват по този начин.

Преддоговорно задължение на кредитора да направи преценка на кредитоспособността на кредитополучателя, до колкото цени да предпази потребителите от свръх задлъжнялост и неплатежоспособност, допринася за постигането на целта на Директива 2008/48, която се състои както става ясно от съображение 7 и 9, в предвиждането в областта на потребителските кредити на пълна и наложителна хармонизация в редица ключови области, която се приема като необходима, за да се осигури на всички в Съюза високо и равностойно равнище на защита на техните интереси и за да се улесни изграждането на добре функциониращ вътрешен пазар на потребителски кредити, а не услужливо да му предоставя нарочно създадена финансова институция за поръчител, с което да увеличи задълженията му като потребител. В този смисъл е параграф 40-43 от решение от 27.03.2014 г. по дело C-565/12 на четвърти състав на СЕС.

В този смисъл клаузата, която предвижда, че се дължи финансовата санкция при неосигуряване на обезпечение „или при осигуряване“ била в пряко противоречие с целта на Директивата. На практика такива клаузи прехвърляли риска от неизпълнение на задълженията на финансовата институция за предварителна оценка на платежоспособността на длъжника върху

самия длъжник и води до допълнително увеличение на размерът на задължението. По този начин на длъжника се вменявало задължение да осигури обезпечение след като кредитът е отпуснат като ако не го осъществи дългът му нараства, тоест опасността от свръх задължнялост на длъжника се увеличавала. Съдът имал задължение да се придържа към Директивата при тълкуването на националния закон, като той следвал да се тълкува изцяло във връзка и с оглед целите на Директива (Решения по дела C-106/89 Marleasing и 14/83 VonColson) именно и според това националното законодателство вменил на съда да следи служебно за неравноправни клаузи в договори сключени с потребители.

Кредиторът в настоящия случай е приел риск да отпусне реално необезпечен и само евентуално обезпечен кредит, поради това неблагоприятните последици за кредитодателя са само причинени тъй като той не е спазил своето задължение по чл. 16 от ЗПК за предварителна оценка на кредитоспособността на кредитополучателя, поради което финансовата институция не може да черпи права за себе си от собственото си противоправно поведение колкото и свързани финансови институции да си създава, за да изведе легитимен интерес да претендира трансформираната неустойка във „възнаграждение на Гаранта“ намерила място в чл. 3, т.1 от Договора за гаранция, която е във връзка с чл. 4 от Договор за заем е нищожна като нарушаваща добрите нрави и като неравноправна по смисъла на чл. 143 т.5 от ЗЗП, във връзка с чл. 19 ал. 1 ЗПК, във връзка с чл. 10 ал. 2 и чл. 10а ал. 4 ЗПК.

В процесния договор кредиторът се е задоволил единствено с посочване като абсолютни стойности на лихвения процент по заема и на ТПР. Липсвала обаче ясно разписана методика на формиране на годишния процент на разходите по кредита / кои компоненти точно са включени в него и как се формира посочения в договора ГПР от 47.93% /. Във величаната на ГПР като глобален израз на всичко дължимо по кредита следвало по ясен и разбираем за потребителя начин да са инкорпорираны всички разходи, които длъжникът ще стори и които са пряко свързани с кредитното правоотношение. В конкретния случай процесният договор за кредит, яснота досежно обстоятелствата по чл. 2 липсвали. Посоченият годишен лихвен процент по заема 40.00 %, не се изяснявал как тези стойности се съотнасят към ГПР по договора. Съгласно чл. 10 ал. 2 и чл. 10а ал. 4 от ЗПК видът, размерът и действието, за което се събирали такси и/или комисионни трябва да бъдат ясно и точно определени в договора и кредиторът не може да изисква и събира от потребителя каквото и да е плащане за разходи свързани с договора, които не са предвидени в него. Освен уговорената възнаградителна лихва в кредитния контракт страните не са уговорили други разходи, следователно кредиторът няма право да включва в обхвата на обявления в договора ГПР от 47.93 % други разходи освен договорната лихва. ГПР се определял по точно определена методика регламентирана в чл. 19 ал. 1 и по силата на ал. 2 от същия член по алгоритъма уреден в Приложение № 1 към закона и само въз основа на такси и други разходи изрично уговорени между страните и включени в договорното съдържание /арг. от чл. 10 ал. 2 и чл. 10 ал. 4 ЗПК/. Законодателят задължава кредитодателите да включат в текста на договорите за потребителски кредит размера на ГПР тъй като от него потребителите могат да получат информация за стойността на всички плащания, които ще направят за срока на действие на договора и така да вземат информирано решение дали кредитът съответствал на техните потребности и на финансовите им възможности да го обслужват. С оглед засилената защита на правата на потребителя и за санкциониране на злоупотребата с тях от страна на търговците, които са по-силната икономически страна в гражданския оборот, законът предвиждал при неизпълнение на задължението за посочване на действителния размер на ГПР тежката правна последица на не

пораждане на права и задължения от кредитния договор (чл. 22 ЗПК). В пряко нарушение на чл. 19 ал. 1 от ЗПК кредиторът е следвало да включи в ГПР скритите договорни лихви, уговорени като възнаграждение на поръчителя по Договор за предоставяне на гаранция № XXXX сключен на 24.09.2022 г. неразделна част от Договор за паричен заем № XXXX от същата дата, но след като я оповести на потребителя като възнаградителна лихва, която е намерила място само в колона шест.

Неравноправната клауза в договора сочеща неверен ГПР е в пряко противоречие с изискванията на чл. 11 ал. 1 т. 10 от ЗПК и осъществява фактическия състав на чл. 143 т. 19 от ЗЗП и чл. 21 от ЗПК постановява, че е нищожна договорната клауза имаща за цел или за резултат заобикаляне на изискванията на ЗПК. Съгласно чл. 146 ал. 1 не произвежда пряко действие договорна клауза, с която се внася не равновесие в отношенията между търговците и потребителите.

Спрямо договор за потребителски кредит № XXXX, ищцата получава сумата от 400 лв., която сума следвала да бъде върната на 21 вноски. В чл. 3, т. 1 от Договора за предоставяне на гаранция № XXXX неразделна част от Договор за паричен заем № XXXX тя следвало да заплати и допълнително оскъпяване в размер на 250,00 лв. разсрочено към всяка вноска по погасителния план обаче, който е към договор за паричен заем № XXXX, като по този начин общото задължение по договора с включена главница, лихва и трансформираната неустойка във „възнаграждение на Гаранта“ по чл. 3 ставало общо в размер на 689,51 лв.

Счита, че така търсената неустойка трансформираната във „възнаграждение за гаранция“ за предоставено обезпечение по чл. 4 по Договора за потребителски кредит № XXXX, спрямо която тя трябвало да заплати сума в размер на 250,00 лв. е нищожна на основание чл.26, ал.1 от ЗЗД, вр. с чл.143, ал.1 и чл.146, ал.1 от ЗЗП, както и поради нарушение на чл.19, ал.4 от ЗПК, вр.чл.21, ал.1 от ЗПК.

Твърди, че предвидената трансформирана неустойка във „възнаграждение на Гаранта“ е нищожна на три отделни правни основания:

1. На основание чл.26, ал.1 от ЗЗД, поради нарушение на императивни разпоредби на ЗПК. В текста на чл.10а, ал.2 от ЗПК е посочено „Че кредитора не може да иска заплащането на такси и комисионни за действия, които са свързани с усвояване и управление на кредита“. Допълнителното оскъпяване, която е посочено, че представлява действие по усвояване и управление на кредита. В текста на чл.10а, ал.4 от ЗПК е посочено „Че видът, размера и действието, за което се събират такси или комисионни, трябвало да бъдат ясно и точно определени в договора“. Тази правна норма приведена към клаузите на договора означавала, че в договора трябва ясно и точно да е посочено допълнителното оскъпяване с начислената трансформирана неустойка във „възнаграждение на Гаранта“, която следвала да бъде включена в ГПР.

2. На основание чл.26, ал.1 от ЗЗД поради противоречието му с добрите нрави и съгласно трайната съдебна практика на ВКС /реш.№452/25.06.2010 г. по гр. дело №4277/2008 г. на четвърто гражданско отделение на ВКС; решение №153/24.07.2015 г. по гр. дело №3014/2014 г. на трето гражданско отделение на ВКС/, с които еднозначно приема, че договора ще противоречи на добрите нрави, когато е нарушен принципа за еквивалентност на насрещните престации. В конкретният казус при отпуснат кредит в размер на 400 лв. възнаграждението за предвидената трансформирана неустойка във „възнаграждение на Гаранта“ било в размер на 250,00 лв., което било необосновано високо и надвишавало половината от размера на кредита. „Споразумението“ противоречало на добрите нрави и поради нарушаване на принципите за справедливост и

добросъвестност в гражданските и търговски взаимоотношения. Счита, че е неморално и неетично да се уговорят трансформираната неустойка във „възнаграждение на Поръчителя“ при неизпълнение на непреодолими условия а още повече когато уж са изпълнени.

3. Предвидената трансформирана неустойка във „възнаграждение на Гаранта“ била нищожна и на основание чл.21, ал.1 от ЗПК във вр. с чл.26, ал.1 от ЗЗД поради заобикаляне на закона. Както бе посочено по горе в чл.19, ал.4 от ЗПК е въздигната възбрана да се определя ГПР, който е по-висок от пет пъти размера на законната лихва по просрочени задължения. Счита, че Такава уговорка е нищожна и на основание чл.19, ал.5 от ЗПК. При положение, че в Договора за предоставяне на гаранция № XXXX е предвидено заплащане на трансформираната неустойка във „възнаграждение на Гаранта“, което можело да се избегне само при изпълнение на непреодолими условия на практика се заобикаляла и забраната в чл.19, ал.4 от ЗПК за максималния размер на ГПР. Искането за заплащане на предвидената трансформираната неустойка във „възнаграждение на Гаранта“ представлявало разход по кредита за потребителя. Тези разходи би следвало да намерят стойностно изражение в ГПР, при което ГПР щяло да надхвърли максималният законов размер. За да не допусне това, кредитора е използвал правната форма „възнаграждение на гаранта“, чрез която заобикалял забраната на закона за по-висок размер на ГПР. При установена нищожност на трансформираната неустойка във „възнаграждение на гаранта“ очевидна била целта на кредитора да постигне непозволен правен резултат, а именно по-високо ГПР, чрез позволени правни средства – „възнаграждение на гаранта“.

На следващо място счита, че трансформираната неустойка във „възнаграждение на гаранта“ е нищожна като противоречаща на добрите нрави и неравноправна по смисъла на чл.143, т.19 от ЗЗП, тъй като сумата, която се претендира в размер на 250,00 лв. е в размер на над половината от получената сума на отпуснатият кредит. По този начин безспорно се нарушавал принципа на добросъвестност и справедливост. Принципа на добросъвестността е застъпен в гражданските и търговските взаимоотношения, а целта на неговото спазване, както и на принципа на справедливостта, е да се предотврати несправедливото облагодетелстване на едната страна за сметка на другата. В настоящия случай със заплащане на сумата предвидена за трансформираната неустойка във „възнаграждение на гаранта“ изцяло се нарушавал принципа на добросъвестност и справедливост. Именно и въз основа на това така търсената сума за „възнаграждение на Поръчителя“ предвидена в Договора за предоставяне на поръчител във връзка с чл. 4 от заемния Договор счита, че е нищожна като противоречаща на добрите нрави и неравноправна по смисъла на чл.143 от ЗЗП.

Предвидените клаузи били неравноправна по смисъла на чл.143, т.5 от ЗЗП, тъй като същите предвиждали заплащане на сума, размера на която е необосновано висок. С търсената сума по договорите в полза на кредитора се уговаряли още едно допълнително обезщетение за не изпълнение на акцесорно задължение. В този смисъл е и т.32 от извлечение от протокол №44 на заседание на КЗП от 05.11.2015 г. Искането за заплащане на прикрито оскъпяване по съществото си било добавък към възнаградителната лихва и в този смисъл би представлявало сигурна печалба за заемодателя, която печалба би увеличила стойността на договора. Основната цел на така уговорените клаузи е да доведе до неоснователно обогатяване на кредитодателя за сметка на кредитополучателя, до увеличаване на подлежаща на връщане сума допълнително с още % от предоставената главница. В същия смисъл било и Решение № 511 от 17.04.2018 г. на ОС Пловдив по въззивно гражданско дело №324/2018 г. Наред с това счита, че търсената сума за по Договор за гаранция № XXXX към чл. 4 от Договор за заем № XXXX е нищожна и на основание чл.146, ал.1

от ЗЗП във вр. чл.24 от ЗПК. Съгласно чл.146, ал.1 от ЗЗП неравноправните клаузи в договора са нищожни освен, ако са уговорени индивидуално. Счита, че търсената сума по чл. 3 по Договора за гаранция във връзка с чл. 4 от договора за заем не се явява индивидуално уговорена по смисъла на чл.146, ал.2 от ЗЗП. Видно от самия договор за потребителски кредит и прилежащите документи към него по безспорен начин се установявало, че търсената сума от същите е част от едни стандартни и бланкетни от напред изготвени условия на договорите и кредитополучателите нямат възможност да влияят върху съдържанието им към момента на сключването. В този смисъл имало и Дериктива 93/13/ЕИО на Съвета от 05.04.1993 г. относно неравноправните клаузи в потребителските договори.

Моли съда да постанови решение, с което да прогласи нищожността на клаузите на чл. 4 от Договор за паричен заем № XXXX от дата 24.09.2022 г. сключен с „Изи Асет Мениджмънт“ АД и на чл. 3 от Договор за гаранция № XXXX сключен с „Файненшъл България“ ЕООД на основание чл.26, ал.1 пр.3 от ЗЗД, като противоречащи на добрите нрави и поради това, че са сключена при неспазване на нормите на чл.143, ал.1 и чл.146, ал.1 от ЗЗП. Въз основа на гореизложеното, моли съда да признае, че не дължи сума в размер на 250.00лв. представляваща допълнително оскъпяване за предоставянето на надлежно обезпечение, дължима във връзка с чл. 3 от Договор за гаранция № XXXX сключен с „Файненшъл България“ ЕООД към чл.4 от Договор за потребителски кредит № XXXX от дата 24.09.2022 г. сключен с „Изи Асет Мениджмънт“ АД.

Претендира направените по делото разноски.

Ответникът „ФАЙНЕНШЪЛ БЪЛГАРИЯ“ ЕООД представя писмен отговор в срока по чл.131 ГПК, в който взема становище, че оспорва изцяло предявените искове.

По допустимостта на иска:

Счита, че така предявения иск е процесуално недопустим, тъй като „ФАЙНЕНШЪЛ БЪЛГАРИЯ“ ЕООД не е пасивно процесуално легитимирана страна. Задълженията по процесните договори са прехвърлени изцяло, с всички привилегии и обезпечения, по силата на Договор за цесия на „АГЕНЦИЯ ЗА КОНТРОЛ НА ПРОСРОЧЕНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ“ ООД, ЕИК: 202527341 при условията на чл. 99 от ЗЗД. Процесуалната легитимация била абсолютна процесуална предпоставка и тъй като „ФАЙНЕНШЪЛ БЪЛГАРИЯ“ ЕООД към настоящия момент не е носител на материалното спорно право, то дружеството не било надлежна страна в производството. Цесията замествала стария кредитор на длъжника с нов и тъй като съдържанието на правоотношението се запазвало, длъжникът не губи възраженията си. стига да се основават на отношенията му с цедента. като може да ги предяви срещу цесионера. Счита, че с извършването на цесията и съобщаването ѝ на длъжника, старият кредитор се заменя с нов и само спрямо него за длъжника съществува право на иск. Срещу старият кредитор право на иск за длъжника не съществува, няма пасивна процесуална легитимация, поради липса на обвързващо страните правоотношение.

Дори ищецът да възразял, че не е уведомен за извършената цесия, то с получаването на настоящия отговор, следвало да се счита, че той вече е уведомен за това, че „Агенция за контрол на просрочени задължения“ ООД е кредитор на вземането по Договор № XXX за дължимия и незаплатен остатък по процесиите договори.

Самото съобщение за извършената цесия по никакъв начин не влияело на валидността на

договора - той поражда правопрехвърлителното си действие от момента на сключването си. съответно само и единствено по силата на договора за цесия „Агенция за контрол на просрочени задължения" ООД е придобил вземане по процесния договор за дължимия остатък. Значението на съобщаването относно третите лица и длъжника е посочено с нормата на чл. 99. ал. 4 от ЗЗД. но между страните по договора за цесия той е пораждал своето действие.

По основателността на иска:

Изключително важно било да се уточни, че Договорът за поръчителство/предоставяне на гаранция, очевидно, е извън приложното поле на Закона за потребителския кредит, определено чрез разпоредбите на чл. 1-4. В тази връзка, всякакви твърдения за нищожност на основание разпоредби на Закона за потребителския кредит, и по специално на чл. 22 ЗПК. били напълно ирелевантни.

В чл. 1 от Закона за потребителския кредит било записано, че този закон урежда изискванията към договора за потребителски кредит. В чл. 3 от Закона за потребителския кредит било предвидено, че разпоредбите му се прилагат за договори за кредит под формата на овърдрафт. когато кредитът трябва да бъде погасен в срок. по-дълъг от три месеца: за договорите за наем или лизинг, при които се предвижда възможност за закупуване на стоката - предмет на договора: за договори за потребителски кредити, които не са обезпечени с ипотека или друго сравнимо обезпечение върху недвижим имот и които се предоставят за ремонт на недвижим имот с общ размер на кредита, по-голям от 147 000 лв.

Възражава, че „Файненшъл България" ЕООД и „Изи Асет Мениджмънт" АД са самостоятелни/отделни/различни правни субекти, както според материалното, така и според процесуалното право. „Свързаността" с „Изи Асет Мениджмънт" АД не прави „Файненшъл България" ЕООД страна по кредитното правоотношение.

„Файненшъл България" ЕООД е вписано като финансова институция в Регистъра на БНБ за финансовите институции по чл. 3а ЗКИ. с основен предмет на дейност: предоставяне на гаранционни сделки по занятие. Именно в това си качество - на търговец. Дружеството сключвало гаранционни сделки (поръчителство) - обезпечава изпълнението по договори за кредит срещу възнаграждение. „Файненшъл България" ЕООД не предоставя потребителски кредити. Дейността на дружеството и договорите, които сключвало се регламентират от Търговския закон, а не от Закона за потребителския кредит. Дружеството отговаряло на изискванията на закона по отношение на лицата, които могат да предоставят гаранционни сделки по занятие. Дружеството, сключва договори за поръчителство в рамките на дейността, за която е регистрирано.

Договорът за предоставяне на гаранция/поръчителство е договор, по силата на който едната страна - гарант, се задължава по искане на другата страна - принципал. да заплати на посоченото трето лице - бенефициар. определена парична сума в зависимост от поетите от гаранта задължения, независимо от действителността на обезпеченото с такава гаранция задължение. Гаранции могат да бъдат издавани от банки или търговци, в предвидените от закон случаи.

По силата на договора за поръчителство „Файненшъл България" ЕООД се задължавал да отговаря солидарно с кредитополучателя прел кредитната институция за изпълнение на задълженията му по договор за паричен заем. както и да търпи последиците от неизпълнението на тези задължения. Възнаграждението по договора за предоставяне на поръчителство е насрещна престация срещу задължението за обезпечаване на кредит.

Процесният договор за поръчителство бил действителен, тъй като отговаря на приложимите изисквания на закона, тъй като е сключен валидно - между лице, което е вписано в Регистъра на БНБ за финансовите институции по чл.3а ЗКИ, в рамките на предмета, за който е вписано и дееспособно лице, което към момента на сключване на договора е могло да разбира свойството и значението на постъпките си и да ги ръководи, като е спазена и изискваната форма. Процесният договор за поръчителство не страдал от пороците, посочени в исковата молба или твърдените пороци не водят до нищожност на договора.

Твърдението, че договорът за предоставяне на гаранция бил сключен в противоречие с добрите прави е неоснователно и неаргументирано.

Договорът за поръчителство не нарушавал нито изрично формулиран правен принцип, нито правен принцип, проведен чрез създаването на конкретни други разпоредби. Договорът за поръчителство бил сключен в съответствие с принципите на добросъвестността и справедливостта.

Предвид задължението на съда служебно да следи за неравноправни клаузи в договори с потребители, моли да се има предвид следното:

Съгласно чл. 145. ал. 2 ЗЗП. Преценяването на неравноправната клауза в договора не включва определянето на основния МУ предмет, както и съответствието между йената или възнаграждението, от една страна, и стоката и услугата, която ще бъде доставена или извършена в замяна, от друга страна, при условие че тези клаузи на договора са ясни и разбираеми.

В договора за поръчителство ясно и разбираемо било написано, че „Файненшъл България“ ЕООД се задължава да сключи договор за поръчителство с „Изи Асет Мениджмънт“ АД, по силата на който да отговаря солидарно с потребителя за неговите задължения по договор за заем, а потребителят се задължавал да заплати на „Файненшъл България“ ЕООД възнаграждение посоченото в договора възнаграждение. Всеки потребител - относително осведомен и в разумни граници наблюдателен и съобразителен, би могъл да прецени потенциално значимите икономически последици за него. Икономическите последици се равнявали на сумата, която потребителят е трябвало да заплати.

В заключение обръща внимание, че „Файненшъл България“ ЕООД не предоставя потребителски кредити. „Файненшъл България“ ЕООД е търговско дружество с основен предмет на дейност: предоставяне на гаранционни сделки по занятие. Именно в това си качество - на търговец. Дружеството сключва гаранционни сделки (поръчителство) - обезпечава изпълнението по договори за кредит срещу възнаграждение. Както гаранционните сделки, така и възнаграждението на гаранта по тях („по занятие“) били напълно законни според нашето законодателство.

Дейността на дружеството и договорите, които сключвали се регламентират от Търговския закон, а не от Закона за потребителския кредит. Договорите, които сключвали не противоречали на закона и добрите нрави.

С оглед на гореизложеното, моли, съдът да постанови решение, с което да отхвърли изцяло като неоснователни и недоказани предявените искове от страна на ищеца.

Претендира направените по делото разноски.

Ответникът „Изи Асет Мениджмънт“ АД е представил писмен отговор в срока по чл.131 ГПК, в който взема становище, че оспорва изцяло предявените искове.

По допустимостта на иска:

Счита, че „Изи Асет Мениджмънт“ АД към настоящия момент не е носител на спорното материално право, поради което счита, че дружеството не е надлежна страна в производството. Задълженията на ищеца към „Изи Асет Мениджмънт“ АД по процесния договор са погасени от „Файненшъл България“ ЕООД (по силата на договор за гаранция) и това дружество е встъпило в правата на удовлетворения кредитор. Пасивно легитимирано лице по настоящия иск е „Файненшъл България“ ЕООД.

По основателността на иска:

Моли, съдът да обърне внимание - по процесния договор за паричен заем нямало предвидена „неустойка“ - нито трансформирана, нито нетрансформирана. По процесния договор нямало предвидено и възнаграждение за гарант. Озадачаващо било, че процесуалният представител на ищеца не прави разлика между „неустойка“ и „гаранция“. Въпреки, че и залога, и неустойката, и поръчителството, и гаранцията, и задатъкът и пр. се явявали средство за обезпечаване на изпълнението, това са различни правни институти, регулиращи се от различни правни норми и не следва да се смесват.

Процесният договор за паричен заем бил действителен и е в пълно съответствие с изискванията на чл. 10, ал. 1, чл. 11, ал. 1, г. 7 - 12 и 20 и ал. 2 от Закона за потребителския кредит. Пронесната клауза 4, предвиждаща представяне на обезпечение била действителна и не противоречала и незаобикаляла законови разпоредби, както и не нарушавала „добрите нрави“.

Счита, че Обезпечението е правно средство, което осигурява кредитора срещу неизпълнение и подготвя удовлетворяване на вземането му. При договорите за кредит насрещните престации на съ-контрагентите не съвпадали по време. Кредитодателят престира към момента на сключване на договора, а кредитополучателят престира или не в определен момент в бъдещето. Ролята на обезпечението е да осигури кредитора срещу неизпълнение и евентуално да подготви удовлетворяване на вземането му в периода на „разминаване“ на престациите.

Твърдението на ищеца, че изискването за предоставяне на обезпечение по договора за паричен заем противоречи на Директива 2008/48, транспонирана в ЗПК било несъстоятелно. Представянето на обезпечение не било свързано с оценката на кредитоспособността и не я замествало. Оценката на кредитоспособността е процедура по изготвяне на комплексна правна и финансова характеристика на потенциалния заемополучател, включваща финансови и нефинансови показатели, която дава възможност да се оцени неговата способност/възможност да погаси кредита напълно и в срок. При отрицателна оценка на кредитоспособността нямало да се отпусне кредит. При положителна оценка на кредитоспособността се отпуснал кредит, по който следвало да се представи обезпечение.

Видно от чл. 11, т. 18 ЗПК и от чл. 5, ал. 1, б. „н“ от Директива 2008/48/ЕО, изискването да се предостави обезпечение на кредит било напълно допустимо и законно.

При отпускане на кредита дружеството е действало добросъвестно - на ищеца е предоставен Стандартен европейски формуляр, в който са описани параметрите и условията на кредита и изрично е посочено, че трябва да се предостави обезпечение. Ищецът е бил уведомен

предварително, както за изискуемите обезпечения, така и за представянето на избраното от него обезпечение най-късно в тридневен срок след подписване на договора. Ищецът е имал цялата необходима информация, за да вземе решение дали да сключи договор за кредит при тези условия или не. съответно дали разполага с възможност да осигури необходимото обезпечение, както и кое от трите алтернативни обезпечения да предостави. Ищецът е кандидатствал за кредит, който е следвало да бъде обезпечен. Ищецът доброволно е сключил договор за кредит, по който се изисква обезпечение. Знаейки какви са изискванията на дружеството, клиентът е можел още със сключването на договора за заем да предостави обезпечение, можел е да го направи и в тридневен срок след това. Нещо повече, можел е да се откаже от сключения договор в законоустановения 14-дневен срок. След като в рамките на три дни от подписване на договора, ищецът не е представил обезпечение под формата на поръчители или банкова гаранция е влязъл в сила договорът за поръчителство, сключен между ищеца и „Файненшъл България“ ЕООД. Както сключването на договора за паричен заем при посочените условия, така и избора на обезпечение са зависели изцяло от волята на ищеца.

Твърдението, че с клауза 4 от договора за паричен заем се заобикаля нормата на чл. 19, ал. 4 ЗПК било несъстоятелно. Ищецът е кандидатствал за кредит, който е следвало да бъде обезпечен. Кредитополучателят е можел да избира между три вида обезпечения, които да представи. Първата възможност е да се представи банкова гаранция. Втората възможност е да се осигурят двама поръчители. Изискванията към поръчителите са заложили, както с оглед размера на кредита, така и с оглед ограниченията на чл. 446 ГПК. Третата възможност е поръчителство от дружество-гарант. Изрично е посочено, че договорът за поръчителство влиза в сила, ако в тридневен срок кредитополучателят не представи едно от другите възможни обезпечения

С предвидените в чл. 4 от Договора за паричен заем обезпечения, не можело да се заобиколи нормата на чл. 19, ал. 4 от ЗПК. тъй като от тези обезпечения не възниквали разноси по кредита, които следвало да бъдат включени в ГПР. Този извод следвал от дефиницията на понятието „общ разход по кредита за потребителя“, дадена в § 1. т. 1 ДР ЗПК:

"Общ разход по кредита за потребителя" са всички разходи по кредита, включително лихви, комисиони, такси, възнаграждение за кредитни посредници и всички други видове разходи, пряко свързани с договора за потребителски кредит, които са известни на кредитора и които потребителят трябва да заплати, включително разходите за допълнителни услуги, свързани с договора за кредит, и по-специално застрахователните премии в случаите, когато сключването на договора за услуга е задължително условие за получаване на кредита, или в случаите, когато предоставянето на кредита е в резултат на прилагането на търговски клаузи и условия..."

Договорът за предоставяне на гаранция бил едно второ, отделно облигационно правоотношение, с различен правен субект. Възнаграждението на дружеството-гарант не било част от заемното правоотношение по Договора за заем и не представлявал пряк разход, свързан с кредита. Възнаграждението на дружеството-гарант е насрещна престация срещу поетото задължение за обезпечаване на кредит. Счита, че Същото е дължимо не към Заемодателя, а за предоставена услуга от „Файненшъл България“ ЕООД, като е уговорено да възникне задължение по нея, само при неизпълнение от страна на заемателя на задължението му да представи едно от другите две обезпечения по договора за заем.

Възнаграждението по договора за поръчителство не представлявал и разход за

допълнителна услуга, който трябва да се включи в ГПР, тъй като сключването на договор с дружеството-гарант не е задължително условие за получаване на кредита. Заемополучателят е можел да избира измежду три вида обезпечения, които да представи. Довереното ми дружество е нямало как да прогнозира към момента на сключване на договора за паричен заем, кое обезпечение ще избере ищецът, поради което и няма как да предвиди какви разходи за заемателя ще възникнат във връзка с тези обезпечения и какъв би бил техният размер, а и дори да е имало подобна информация, то тези разходи не са във връзка с отпускането на кредита, поради което и не следвало да бъдат включени в ГПР.

Твърдението на ищеца, че клауза 4, предвиждаща представяне на обезпечение, била неравноправна е несъстоятелно.

Съгласно Закона за защита на потребителите, една договорна клауза можела да се приеме за неравноправна при кумулативното наличие на следните предпоставки: 1/ клаузата да не е индивидуално уговорена; 2/ да е сключена в нарушение на принципа на добросъвестността; 3/ да създава значителна неравнопоставеност между страните относно правата и задълженията - съществено и необосновано несъответствие между правата и задълженията на страните; 4/ да е сключена във вреда на потребителя.

В процесния случай тези условия не били реализирани. Счита, че според българското законодателство, и според правото на ЕС изискването за представяне на обезпечение по кредит е обичайно изискване. Не е налице и неравнопоставеност между правата и задълженията на страните - дружеството е предоставило паричен кредит срещу обезпечение, а ищецът се е задължил да върне заетата сума и договорената лихва.

При отпускане на кредита дружеството е действало добросъвестно - на ищеца е предоставен Стандартен европейски формуляр, в който са описани параметрите и условията на кредита (общ размер на кредита, общата сума, която трябва да се заплати, лихвен процент, годишен процент на разходите, изискваните обезпечения и пр.). т.е. преди да сключи договора за кредит, ищецът е знаел, както параметрите на кредита, така и условието за предоставяне на обезпечение. Преди ищецът да е бил обвързан от договор за предоставяне на потребителски кредит, в съответствие с чл. 5 от Закона за потребителския кредит, кредиторът своевременно му е предоставил, съобразно изразените от него предпочитания и въз основа на предлаганите от дружеството условия на договора, необходимата информация за вземане на информирано решение.

След като ищецът, предварително е бил запознат със съществените условия на кредита (общ размер на кредита, общата сума, която трябва да се заплати, лихвен процент, годишен процент на разходите, изискваните обезпечения и пр.) е изразил съгласие за сключване на договор, то съгласно практиката на ВКС. това съгласие и последващото подписване на договора следвало да се приема, като изразяване на становище по предложените условия, частен случай на индивидуално уговорена клауза. „Индивидуално уговорена клауза по смисъла на чл. 146 ЗЗП е клауза в потребителски договор, която не е била изготвена предварително от търговеца или доставчика, или дори и да е била изготвена предварително, потребителят е могъл да изрази становище по нейното съдържание, доколкото при достатъчно информиран избор, я е приел.“ Решение № 60058 от 04.11.2021 г. по т. д. № 2702 / 2019 г. на ВКС. 1-во тър. Отделение: Определение № 305 от 15.05.2018 г. по т. д. № 2604 / 2017 г. на Върховен касационен съд. 2-ро тър. Отделение; Решение № 231 от 02.03.2018 г. по т. д. № 875 / 2017 г. на Върховен касационен съд. 1-

во тър. Отделение и др.

Договорът за потребителски кредит е в съответствие с изискванията на чл.10, ал. 1 ЗПК. Договорът за потребителски кредит бил сключен в писмена форма, на хартиен носител, по ясен и разбираем начин, като всички елементи на договора са представени с еднакъв по вид. формат и размер шрифт, в два екземпляра - по един за всяка от страните по договора. Договорът за потребителски кредит е в съответствие с изискванията на чл. 11, ал. 1, т. 7 ЗПК. В договора за потребителски кредит били посочени общия размер на кредита и условията за усвояването му. Договорът за потребителски кредит е в съответствие с изискванията на чл. 11, ал. 1, т. 9 ЗПК. Съгласно, чл. 11. ал. 1. т. 9 ЗПК. в договора трябва да има информация за лихвения процент по кредита и условията за прилагането му. ако лихвеният процент не е фиксиран, в договора трябва да има информация и за индекс или референтен лихвен процент, който е свързан с първоначалния лихвен процент, както и периодите, условията и процедурите за промяна на лихвения процент: ако при различни обстоятелства се прилагат различни лихвени проценти, тази информация се предоставяла за всички приложими лихвени проценти. Лихвеният процент по процесния договор е фиксиран и е ясно посочен в чл. 2. От договора. Условията за прилагането на лихвения процент също са записани в договора. Съгласно чл. 2. т. 6.1 от договора. „Лихвеният процент е валиден за целия срок на договора, фиксиран и не подлежи на промяна. Всяка една погасителна вноска съдържа главница и лихва. С всяка вноска се погасява част от главницата и начислената възнаградителна лихва върху остатъчната съобразно погасителния път главница за съответния период в зависимост от периодичността на вноските."

Процесният договор за заем е с т.н. „анюитетни вноски", при които месечната вноска не се променя през целия срок на изплащане на задължението, а погасителните вноски са се разпределяли по главница и лихва. Анюитетните вноски се калкулират като първоначално процентът на лихвата е по-голям и постепенно намалява с течение на времето.

Размерът на лихвеният процент по договора за паричен заем е в съответствие с изискванията на Закона за потребителския кредит.

Размерът на лихвения процент по договора, като елемент на годишния процент на разходите е в рамките на ограничението, предвидено 15 чл. 11., ал. 4 ЗПК. В Закона за потребителския кредит не е предвидено изрично ограничение на размера на годишния лихвен процент (възнаградителна лихва). Размерът на годишния лихвен процент/възнаградителната лихва/ лихвата по кредита се регулирала чрез разпоредбата на чл. 19, ал. 4 ЗПК. съгласно която годишният процент на разходите не можел да бъде по-висок от пет пъти размера на законната лихва по просрочени задължения в левове и във валута, определена с постановление на Министерския съвет на Република България. А в годишния процент на разходите, съгласно чл. 19, ал. 1. се включва и лихвата по кредита.

Договорът за потребителски кредит бил в съответствие с изискванията на чл. 11, ал. 1 т. 10 ЗПК. Съгласно чл. 11. ал. 1. т. 10 ЗПК. договорът за потребителски кредит трябвало да съдържа годишния процент на разходите по кредита и общата сума. дължима от потребителя, изчислени към момента на сключване на договора за кредит, като се посочат взетите предвид допускания, използвани при изчисляване на годишния процент на разходите по определения в приложение № 1 начин. Тази информация била налична в договора за потребителски кредит.

В процесния договор за потребителски кредит бил посочен годишният процент на разходите, посочена е общата сума дължима от потребителя, посочени са и взетите предвид

допускания: договорът ще е валиден за посочения в него срок, всяка от страните ще изпълнява точно и а срок задълженията си. съответно няма да бъдат начислени разходи за събиране, лихви за забава и неустойки за неизпълнение на някое от задълженията по настоящия договор, както и други разходи, освен посочените в настоящия договор.

Моли, съдът да обърне внимание - в чл. 11. ал. 1 т. 10 пише „допускания“, а не „разходи“. Думата „допускания“ в закона се използва в смисъл на предвиждания за бъдещето, а не в смисъл на разходи, част от ГПР. Нормата на чл. 11, ал. 1, т. 10 ЗПК не предвижда да бъдат нарочно изброени всички разходи, които формират ГПР. а единствено да се посочат допусканията, използвани при изчисляване на ГПР. както и самия ГПР. Тези допускания/предвиждания били изчерпателно изброени както в чл. 19 от Директива 2008/48 на Европейския Парламент и на Съвета относно договорите за потребителски кредити, така и в изданието в нейното изпълнение ЗПК и по точно в точка 3 от Приложение № 1 към чл. 19. ал. 2 ЗПК. Счита, че в настоящия случай е приложимо единствено първото базово допускане по т. 3, б. „а“ на Приложение №1. а именно да се допусне, че договорът ще е валиден за срока, за който е бил сключен, и кредиторът и потребителят ще изпълняват своите задължения в съответствие с условията и сроковете по договора, което е посочено в чл. 2, т. 8 от договора. Второто базово допускане касае уговорени променливи лихвени проценти, а в процесния договор лихвеният процент е фиксиран и подобни допускания са неприложими. Допълнителните допускания също не били приложими, защото касаят хипотези на горепосочените видове потребителски кредити, какъвто настоящия не е.

Начинът на изчисляване на ГПР, съгласно чл. 11. т. 10 ЗПК. е „определения в приложение № 1 начин“. Законът не изисквал да се посочи математическия алгоритъм, по който се изчислява ГПР. тъй като това изчисление се извършва само по определения в начин.

Годишният процент на разходите по договора е изчислен съобразно изискванията на чл. 19, ал. 2 ГПК, и неговият размер е в съответствие с изискванията на чл. 19, ал. 4 ЗПК.

Годишният процент на разходите включвал всички разходи на кредитната институция по отпускане и управление на кредита. В годишния процеп I на разходите по процесния договор била включена само лихвата по кредита, тъй като това бил единственият разход по кредита за кредитополучателят. Разликата в стойностите на годишния лихвен процент и годишния процент на разходите се дължали на разликата в естеството и начина, по който се определят и изчисляват ГПР и ГЛП.

Лихвата е сума, която се заплащала при ползване на пари в заем и представлявала процент от заемната сума. Годишният лихвен процент, съответно, представлявал частта от главницата, изразена в проценти на годишна база. Лихвен процент по кредитата" е лихвеният процент, изразен като фиксиран или кито променлив процент, който се прилага на годишна основа към сумата на усвоения кредит. "

Годишният процент на разходите, от друга страна, представлявал и коефициент на процентно изражение. Счита, че е дефиниран в чл. 19. ал. 1 от ЗПК като израз на общите разходи по кредита за потребителя, настоящи или бъдещи (лихви, други преки или косвени разходи, комисиони. възнаграждения от всякакъв вид. в т. ч. тези. дължими на посредниците за сключване на договора), изразени като годишен процент от общия размер на предоставения кредит.

За да се определи размерът на ГПР се прилагала определената в Приложение № 1 към ЗПК формула. Тази формула включвала размер и брой на погасителни вноски, брой и размер на усвоявания по кредита, интервал между усвояване на кредита и съответната погасителна вноски и

пр. За да бъде изчислен ГПР се вземали предвид множество параметри по договора за кредит, следователно няма как ГПР и годишният лихвен процент да са съотносими един към друг. Поради разликите в определянето и изчисляването на двата процента, съвсем нормално е и те да са различни при едни и същи изходни показатели. Това не означавало, че в договора има скрити разходи, неясни за потребителя, нито пък че всички подлежащи на включване в ГПР разходи не са взети предвид при изчисляването му.

Годишният процент на разходите не бил по-висок от пет пъти размера на законната лихва по просрочени задължения в левове и във валута, определена с постановление на Министерския съвет на Република България - основния лихвен процент на Българската народна банка в сила от 1 януари, съответно от 1 юли. на текущата година плюс 10 процентни пункта /Постановление № 426 от 18 декември 2014 г. за определяне размера на законната лихва по просрочени парични задължения/, с оглед на което няма нарушение на чл. 19 от ЗПК.

Договорът за потребителски кредит бил и в съответствие с изискванията на чл. 11, ал. 1 т. 11 ЗПК. В договора са посочени условията за издължаване на кредита от потребителя, информация за размера, броя. периодичността и датите на плащане на погасителните вноски.

Договорът за потребителски кредит бил и в съответствие с изискванията на чл. 11, ал. 1 т. 12 ЗПК. В договора се съдържала информация за правото на потребителя при погасяване на главницата по срочен договор за кредит да получи при поискване и безвъзмездно, във всеки един момент от изпълнението на договора, извлечение по сметка под формата на погасителен план за извършените и предстоящите плащания.

Договорът за потребителски кредит бил и в съответствие с изискванията на чл. 11, ал. 1 т. 20 ЗПК. В договора се съдържала информация за правото на отказ на потребителя от договора, срока, в който това право може да бъде упражнено, и другите условия за неговото упражняване, включително информация за задължението на потребителя да погаси усвоената главница и лихвата съгласно чл. 29. ал. 4 и 6. както и за размера на лихвения процент на ден.

Договорът за потребителски кредит е в съответствие с изискванията на чл. 11, ал. 2 ЗПК. Всички приложими условия са описани в договора и всяка страница от договора е подписана от двете страни.

Твърдението на ищеца, че имало налице нарушение на чл. 10а, ал. 2 ЗПК било несъстоятелно. Разходите на дружеството по отпускане и управление на кредита са в основата на изчисляването на лихвения процент по кредита. В договора нямало клауза, според която да се изисква заплащане на такси и комисиони за действия, свързани с усвояване и управление на кредита. В договора нямало предвидени и допълнителни услуги, които дружеството да предлага на заемополучателя.

Моли съдът да постанови решение, с което да отхвърли изцяло като неоснователни и недоказани предявените иски от страна на ищеца. Претедират направените по делото разноски.

В о.с.з. ищцата, редовно призована, не се явява, като чрез процесуалния си представител моли исковата претенция да бъде уважена. Претендира за разноски по делото.

Ответната страна, редовно призовани, не се явяват, не изпращат представител, изпращат молба, с която молят искът да бъде отхвърлен. Претендират за разноски по делото.

Съдът е допуснал изменение на размера на иска, както следва, а именно от 250 лв. го намаля на 216,30 лв.

По делото са представени следните писмени доказателства:

Покана за доброволно изпълнение.

Декларация за семейно, имотно и гражданско състояние с приложения.

Договор за кредит XXXX сключен с „Изи Асет Мениджмънт“ АД София.

Договор за предоставяне на гаранция XXXX сключен с „Файненшъл България“ ЕООД.

НАЗНАЧЕНА Е СЪДЕБНО-СЧЕТОВОДНА ЕКСПЕРТИЗА, която СЪДЪТ кредитира изцяло и установи следното:

- Ако в процента на ГПР, посочен в договора за потребителски кредит бъде включено възнаграждение за „ГАРАНЦИЯ“ в размер на 216.30 лв., то действителния размер на ГПР по договора би бил 666.99 %.
- Ищцата дължи следните суми:
- За главница 400 лв.
- За договорна лихва 34.70 лв.
- За поръчителство по договор 216.30 лв.

Договорътите са прехвърлени изцяло на „Агенция за контрол на просрочени задължения“ АД, ЕИК 202527341.

Съдът, като съобрази събраните доказателства, достигна до следните фактически изводи:

По делото не е спорно, че ищцата П. А. С., ЕГН ***** е страна по договор за потребителски кредит XXXX/24.09.2022 г., по силата на който ответникът - кредитодател се е съгласил да кредитира ищцата - кредитополучател със сумата от 400 лева, при фиксиран годишен лихвен процент в размер на 40.00 %, с годишен процент на разходите 47.93 % в срок на погасяване на заема 21 седмици, брой вноски 21 и със седмична погасителна вноска в размер на 31,00 лв. Съгласно чл. 4 от договора за заем, заемателя се „задължава“ в срок от три дни, считано от датата на сключване на договора да представи на заемодателя едно от трите обезпечения подробно описани в три точки. От същата дата към контракта е подписан и „Договор за предоставяне на гаранция № XXXX“ сключен между втория ответник „ФАЙНЕНШЪЛ БЪЛГАРИЯ“ ЕООД, ЕИК: 202513690 със седалище и адрес на управление гр. София, ж. к. „Люлин“ 7, бул. "Джавахарлал Неру" № 28, „Силвър център", ет. 2, офис 40-46, чрез първия ответник „Изи Асет Мениджмънт" АД, ЕИК: 131576434 и С.. По този начин общото задължение по договора с включена главница, лихва и задължение за поръчителство по договорите станало в размер на 651 лева.

При така събраните доказателства съдът намира, че не е спорно по делото, че между страните е възникнало правоотношение по договор за потребителски кредит, както и че ищецът е потребител по смисъла на чл.9 ал.3 от ЗПК, поради което за валидност на договора и последици му приложение ще намерят изискванията на ЗПК.

При така установеното от фактическа страна, съдът прави следните правни изводи:

Предявен е отрицателен установителен иск с правно основание чл. 124, ал. 1 от ГПК. В доказателствена тежест на ищеца по иска с правно основание чл. 124, ал. 1 от ГПК е да докаже правния си интерес от предявяване на иска. В доказателствена тежест на ответника е да докаже наличието на валидно облигационно правоотношение, което да съдържа валидно уговорена клауза, предвиждаща заплащане на неустойка. С оглед твърденията, изложени в исковата молба за ищцата

е налице правен интерес от предявения отрицателен установителен иск, тъй като при положителен за нея изход в настоящото производство, със силата на пресъдено нещо ще бъде отречен правопораждащия факт на спорните субективни материални права, т.е. ще бъде отречено правото на вземане на ответника на сумата в размер на 216.30 лева, предвидена като неустойка по процесния договор за потребителски кредит. А с оглед правилата за разпределение на доказателствената тежест - чл. 154, ал. 1 от ГПК, при отрицателен установителен иск, ответникът е този, който следва да докаже при условията на пълно и главно доказване всички предпоставки на отричаното от ищцата вземане, т.е. фактите, от които те произтичат.

На първо място, съдът намира, че процесният договор за кредит е потребителски – страни по него са потребител по смисъла на § 13, т. 1 от ЗЗП (ищецът е физическо лице, което използва заетата сума за свои лични нужди), и небанкова финансова институция – търговец по смисъла на § 13, т. 2 от ЗЗП. Според легалната дефиниция, дадена в разпоредба на чл. 9 от ЗПК, въз основа на договора за потребителски кредит кредиторът предоставя или се задължава да предостави на потребителя кредит под формата на заем, разсрочено плащане и всяка друга подобна форма на улеснение за плащане срещу задължение на длъжника потребител да върне предоставената парична сума. Доколкото по настоящото дело не се твърди и не е доказано сумата по предоставения заем да е използвана за свързани с професионалната и търговска дейност на кредитополучателя, то следва да се приеме, че средствата, предоставени по договора за заем (кредит) са използвани за цели, извън професионална и търговска дейност на потребителите, а представеният по делото договор за заем е по правната си същност договор за потребителски кредит по смисъла на чл. 9 от ЗПК. Поради това процесният договор се подчинява на правилата на Закон за потребителския кредит и на чл. 143 – 147б от ЗЗП, в това число и забраната за неравноправни клаузи, за наличието на които съдът следи служебно.

По отношение претенцията за нищожност на клаузата на чл.4 от Договор за паричен заем от 24.09.2022г., сключен с „Изи Асет Мениджмънт“АД и на чл. 3 от Договор за гаранция, сключен с „Файненшъл България“ЕООД, съдът приеме следното:

Ищецът се позовава на нищожност на тази клауза, поради противоречие с добрите нрави чл.26, ал.1 пр.3 от ЗЗД, както и неспазване на нормите на чл. 143, ал. 1 и чл. 146, ал. 1 от ЗЗП.

От представения по делото договор за кредит от 24.09.2022 г., с „Изи Асет Мениджмънт“АД е видно, че в чл. 4 от договора за заем, заемателят се задължава, в срок от три дни, считано от датата на сключване на договора да представи на заемоодателя едно от трите обезпечения описани в договора, като едното от тях е предоставяне на договор за гаранция.

От представения по делото договор за гаранция от 24.09.2022 г., с „Файненшъл България“ЕООД е видно, че в чл. 3 от договора за гаранция, потребителят дължи възнаграждерние на „ГАРАНТА“ в размер на 216.30 лв., платимо разсрочено на вноски, всяка от които в размер на 10.30 лв., дължими на посочените дати в чл. 3, ал. 1 от договора.

Съгласно чл. 4 от договора за кредит, заемателят се задължава в срок до три дни, считано от датата на сключване на договора да предостави на заемоодателя, едно от следните обезпечения:

1. Две физически лица- Поръчители, всяко от които да отговаря на следните изисквания: да представи служебна бележка от работодателя за размера на трудовото му възнаграждение: нетният размер на трудовото му възнаграждение да е в размер над 1000 лв.: да работи по

безсрочен трудов договор: да не е заемател или поръчител по друг договор за паричен заем: да няма неплатени осигуровки за последните две години: да няма задължения към други финансови и банкови институции или ако има- кредитната му история в ЦКР към БНБ една година назад да е със статут не по-лош от „Редовен“: Поръчителят подписва договор за поръчителство.

2. Банкова гаранция с бенефициер – Заемодателят, за сума по чл. 2, т. 7, със срокна валидност 30 дни, след крайния српок за плащане на задълженията по настоящия договор.
3. Одобрено от Заемодателя дружество- гарант, което предоставя гаранционни сделки.

Договора за поръчителство има за цел да обезщети вредите от фактическа неплатежоспособност на длъжника, които кредиторът би могъл да претърпи, при неплатежоспособност и липса на обезпечение, което влиза в противоречие с предвиденото в чл.16 от ЗПК изискване към доставчика на финансова услуга, да оцени сам платежоспособността на потребителя и да предложи добросъвестно цена за ползване на заетите средства, съответна на получените гаранции. Освен това договорът води до значително оскъпяване на ползвания заем като утежнява финансовото състояние на длъжника. На следващо място, обвързването на възможността за отпускане на кредит с възмезден договор за поръчителство със свързано с кредитора лице (видно от служебно направена справка в търговския регистър кредиторът - заемодател „Изи Асет Мениджмънт“ АД е едноличен собственик на дружеството – поръчител „Файненшъл България“ ЕООД), на практика прехвърля върху кредитополучателя финансовата тежест за изпълнение на задълженията на финансовата институция за предварителна оценка на платежоспособността на кандидатстващите за кредит, за което на кредитора не се дължат такси по силата на чл.10а, ал.1 и ал.2 от ЗПК. Изложеното налага извода, че претендираното вземане за възнаграждение за поръчителство, се основава на неравноправна за потребителя клауза, която се явява нищожна по смисъла на чл.146, ал.1 от ЗЗП. С оглед на това съдът намира, че същото не се дължи.

Освен това от недадено обезпечение пряко не произтичат вреди. Косвено вредите, чието обезщетение се търси с тази неустойка са, че вземането няма да бъде събрано. Ако заемодателят обаче беше направил предварителна оценка на платежоспособността на длъжника и преценка, че е нужно обезпечение за отпускане на заема, той не би трябвало да отпусне заема преди първо да поиска и съответно да се предостави обезпечението. Така на практика такава клауза прехвърля риска от неизпълнение на задълженията на финансовата институция за предварителна оценка на платежоспособността на длъжника върху самия длъжник и води до допълнително увеличаване на размера на задълженията. По този начин на длъжника се вменява задължение да осигури обезпечение след като кредита е отпуснат, като ако не го представи, дългът му нараства с размера на уговорената неустойка. Съдът намира, че така уговорената неустойка излиза извън присъщите функции на неустойката (обезпечителна, обезщетителна и санкционна) и цели само и единствено постигане на неоснователно обогатяване. Поради това счита, че клаузата на чл. 4 от договора за паричен заем XXXX/24.09.22 г.сключен с „Изи Асет Мениджмънт“ АД и на чл. 3 от договора за гаранция XXXX/24.09.22 г. сключен с „Файненшъл България“ ЕООД са нищожни, поради противоречие с добрите нрави – чл.26 ал.1 ЗЗД /т.3 от Тълкувателно решение №1/15.06.2010г. на ВКС по тълк.д. №1/2009г., ОСТК, Р-74-2011, IV г. о.; Р-88-2010 г., I т. о.; Р-702-2008 г. II т. о./.

С оглед установената нищожност на клаузата на чл. 4 от договора за паричен заем XXXX/24.09.22 г. сключен с „Изи Асет Мениджмънт“ АД и на чл. 3 от договора за гаранция XXXX/24.09.22 г. сключен с „Файненшъл България“ ЕООД на първото посочено основание, съдът счита, че не следва да разглежда останалите основания за нищожност, но за уточнение настоящия състав счита, че клаузите влизат в хипотезата за нищожност и на останалите основания на които се позовава ищеца.

Предвид това предявения отрицателен установителен иск следва да се уважи.

При този изход от делото на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК с право на разноси разполага ищцата. Видно от представения по делото списък на разноси по чл. 80 от ГПК, ищцата е уговорила безплатна правна помощ с адв. П. П. от АК - Хасково, поради което на основание чл. 38, ал. 2 от ЗА в негова полза следва да се присъдят 400 лева.

С Определение № 400 от 15.08.2023 г. съдът е освободил ищцата от заплащане на държавна такса и разноси в производството, поради което и на основание чл. 78, ал. 6 от ГПК, следва да се осъди ответникът да заплати по сметка на РС – Чирпан, сумата в размер на 25 лева за държавна такса и сумата в размер на 300 лв. разноси за ССЕ.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО по предявения отрицателен установителен иск с правно основание чл. 124, ал. 1 от ГПК, че П. А. С., ЕГН *****, с адрес: Ч ул. МО № XXXX не дължи на „Файненшъл България“ ЕООД, ЕИК 202513690 със седалище и адрес на управление: гр. София, ж. к. „Люлин 7“ , бул. „Джавахарлал Неру“ № 28, ет. 2, ап. 40-46, чрез „Изи Асет Мениджмънт“ АД, ЕИК 131576434, със седалище гр. София, ж. к. „Люлин 7“ , бул. „Джавахарлал Неру“ № 28, АТЦ „Силвър център“, ет. 2, офис 40-46, сумата в размер на 216. 30 /двеста и шеснадесет лв. и 30 ст./ лева, представляваща допълнително оскъпяване за предоставянето на надлежно обезпечение, дължима във връзка с чл. 3 от договора за гаранция XXXX/24.09.22 г., сключен с „Файненшъл България“ ЕООД, ЕИК 202513690, към чл. 4 от договора за потребителски кредит XXXX/24.09.22 г., сключен с „Изи Асет Мениджмънт“ АД, ЕИК 131576434.

ОСЪЖДА „Файненшъл България“ ЕООД, ЕИК 202513690 със седалище и адрес на управление: гр. София, ж. к. „Люлин 7“ , бул. „Джавахарлал Неру“ № 28, ет. 2, ап. 40-46, чрез „Изи Асет Мениджмънт“ АД, ЕИК 131576434, със седалище гр. София, ж. к. „Люлин 7“ , бул. „Джавахарлал Неру“ № 28, АТЦ „Силвър център“, ет. 2, офис 40-46, на основание чл. 38, ал. 2 от ЗА, да заплати на адв. П. И. П. от АК - Хасково, с адрес на кантора и съдебен адресат: гр. Хасково, ул. XXXX, сумата в размер на 400 /четиристотин/ лева – разноси по делото за адвокатско възнаграждение.

ОСЪЖДА „Файненшъл България“ ЕООД, ЕИК 202513690 със седалище и адрес на управление: гр. София, ж. к. „Люлин 7“ , бул. „Джавахарлал Неру“ № 28, ет. 2, ап. 40-46, чрез „Изи Асет Мениджмънт“ АД, ЕИК 131576434, със седалище гр. София, ж. к. „Люлин 7“ , бул. „Джавахарлал Неру“ № 28, АТЦ „Силвър център“, ет. 2, офис 40-46, на основание чл. 78, ал. 6 от ГПК да заплати по сметка на РС – Чирпан, сумата в размер на 25/ двадесет и пет/ лева, разноси за държавна такса и 300/триста/ лева, разноси за ССЕ.

Решението може да се обжалва пред Окръжен съд – Стара Загора в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – Чирпан: _____